

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Octopus

Plaats : Zwolle
BRIN nummer : 22JG|C1
Onderzoeksnummer : 291635
Datum onderzoek : 2 en 3 februari 2017
Datum vaststelling : 9 mei 2017

SAMENVATTING

Basisschool De Octopus heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Het team heeft goed zicht op de ontwikkelingen en vorderingen in het leren van de leerlingen. Ook werken de leraren eraan, om de leerlingen een goed pedagogisch klimaat te bieden in de school. Er zijn bijvoorbeeld duidelijke afspraken en regels om ervoor te zorgen dat de leerlingen zich veilig voelen onder schooltijd. De leerlingen kennen deze afspraken en ze houden zich daar zoveel mogelijk aan, samen met hun leraren.

Het team heeft een goede werkwijze om de onderwijskwaliteit te behouden of te verbeteren. De directie en de leraren werken daarbij ook op een goede manier samen. Het team werkt er hard aan om zo goed mogelijk les te geven. Ze ondersteunen elkaar daarin en komen bij elkaar in de klas kijken. Daarbij letten ze er ook op dat de leerlingen voldoende leren. De leerresultaten van de eindtoets zijn dan ook voldoende.

Wat kan beter

Ook al zijn de resultaten van de eindtoets voldoende, toch blijft het team nadenken over wat in de school nog beter kan. De directeur, de intern begeleider en de leraren spreken daarover regelmatig met elkaar. Het team vindt het bijvoorbeeld belangrijk om zo goed mogelijk les te geven. Ook wil de school nog veel andere belangrijke dingen aan de leerlingen leren. Dat is goed te zien in de lessen en leeractiviteiten. De leraren zouden daarbij ook nog na kunnen denken hoe ze het leerresultaat daarvan zichtbaar kunnen maken voor zichzelf, voor de leerlingen maar ook voor ouders.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober 2016 krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook De Octopus.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 2 februari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse,
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider(s), leraren, ouders en leerlingen,
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen die wij samen met observanten van de school hebben uitgevoerd.

Op 3 februari, hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op De Octopus. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

De zeven standaarden die we hebben onderzocht aan basisschool De Octopus zijn alle minstens van voldoende kwaliteit. Vier standaarden van de zeven die de inspectie beoordeelde, zijn zelfs van goede kwaliteit. Er zijn geen onvoldoende oordelen gegeven.

Onze conclusie is dat het team van de school op een goede manier ervoor zorgt dat de leerlingen onderwijs krijgen.

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling			•
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Zicht op ontwikkeling

Het team heeft goed zicht op de ontwikkelingen en vorderingen van haar leerlingen. Onder aansturing van de intern begeleider is een systematiek geborgd, die bestaat uit een teambrede en cyclische werkwijze van volgen.

Deze werkwijze richt zich op het verzamelen en vastleggen van gegevens uit observaties, genormeerde en methodegebonden toetsresultaten en andere bevindingen (bijvoorbeeld uit gesprekken met ouders of leerlingen). Dat gebeurt zowel op schoolniveau, op groepsniveau als op leerlingniveau voor de ontwikkelingen in rekenen-wiskunde, taal, lezen en sociale vaardigheden. In de kleutergroepen werken de leraren, behalve met genormeerde toetsen, ook met een specifiek ontwikkelingsvolginstrument. In alle groepen benutten de leraren deze gegevens om keuzes te maken in het onderwijsaanbod, het pedagogisch of het didactisch handelen.

Didactisch handelen

Tijdens de lesbezoeken die we hebben uitgevoerd, is vastgesteld dat het didactisch handelen van voldoende kwaliteit is. Er was rust en een taakgerichte sfeer in de groepen en er was volop gelegenheid voor de leerlingen om tot leren te komen. De leraren werken met een didactisch model dat binnen de groepsplanning het mogelijk maakt om het onderwijs af te stemmen op de verschillen tussen de leerlingen. Tegelijk is er teambreed in de afgelopen jaren werk gemaakt van een versterking van onderdelen van het didactisch handelen (zoals zorgen voor interactie en geven van feedback in de klas). Daarvoor is binnen het team een didactisch coach betrokken die de leraren ondersteunt bij het versterken van didactische vaardigheden. De directeur komt

regelmatig in de klassen en bewaakt op die manier de kwaliteit van het didactisch handelen.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Veiligheid

De school kent een deugdelijk beleid op de waarborg van de sociale veiligheid, wat reden is voor het voldoende oordeel op deze standaard. Dit beleid is in de stichting waaronder De Octopus ressorteert, vastgelegd. Onderdeel daarvan is een regelmatige bevraging voor leerlingen, ouders en personeel. De informatie die de school hiermee verwerft, gebruiken de directie en de leraren om interventies of aanpassingen in het beleid uit te voeren. Pesten, in welke vorm dan ook, tolereert de school niet. De leerlingen en de ouders met wie gesprekken zijn gevoerd op de dag van het onderzoek, herkennen dat. Zij geven aan dat zij zich veilig voelen en dat zij bij vragen over de sociale veiligheid, altijd terecht kunnen bij het schoolteam. De schoolgids geeft hierover informatie, waarbij ook een verwijzing is opgenomen naar het anti-pestprotocol dat de school hanteert.

Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat is in De Octopus van een goede kwaliteit. De school kent heldere omgangsafspraken die gelden voor leerlingen, leraren en ouders. Deze afspraken zijn beschreven in de schoolgids maar ook in het schoolgebouw zijn ze zichtbaar. Tijdens de lesbezoeken hebben we gezien dat de leraren en hun leerlingen, maar ook de leerlingen onderling, op een prettige en respectvolle wijze met elkaar omgaan.

De kinderraad, een afvaardiging van de leerlingen uit groep 6, 7 en 8, die democratisch door de leerlingen wordt gekozen, denkt mee over onderdelen die te maken hebben met het pedagogisch klimaat. Er is bovendien in het pedagogisch klimaat van de school oog voor groepsvormingsprocessen, waarbij de leraren met speciale groepsplannen werken om deze processen te ondersteunen. Het volginstrument voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen, levert hiervoor onder andere input. Ten slotte dragen ook de lessen mindfulness, aangeboden door een hiervoor bevoegde leraar uit het

team, bij aan belangrijke onderdelen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Leerresultaten zijn voldoende

De genormeerde eindtoets, die de school in groep 8 afneemt, laat resultaten zien die de afgelopen drie jaren steeds boven het landelijk gemiddelde liggen en twee jaren boven de bovengrens die we hanteren (namelijk in 2014 en 2015). Daarmee laat de school prima leerresultaten zien van haar leerlingen aan het einde van de basisschool.

De school zou verder nog werk kunnen maken van aantoonbare resultaten van eigen ambities en leerdoelen bij andere vak- en ontwikkelingsgebieden dan taal en rekenen. De inspectie heeft kennis genomen van twee beschrijvingen van onderzoek naar (mogelijke) resultaten van het werken met technieken en oefeningen van mindfulness, en het werken met tablets in het rekenonderwijs.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg

De Octopus werkt met een eigen systeem aan voortdurende verbetering en bestendiging van haar kwaliteit. Deze systematiek is ingebed in de lijnen en de werkwijze die op stichtingsniveau zijn afgesproken. Tegelijk weet de school zich binnen het netwerk dat de stichting voor haar scholen in Zwolle-Zuid heeft ingericht, onderdeel van een aantal kritische gesprekspartners die gezamenlijk werken aan kwaliteit.

Op verschillende manieren verzamelt de school gegevens om te weten waar zij staat in haar doelen en ambities. Dat gebeurt met diverse evaluaties, zowel intern als extern, van zowel de processen als de leerresultaten. Van dat laatste heeft de school goed in beeld wat het leerrendement is van de leerlingen, op groepsniveau en op schoolniveau. De leraren bespreken deze gegevens en trekken daaruit gezamenlijk conclusies. De school betreft daarbij ook gegevens

over het functioneren van haar oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs. Bovendien dragen de hiervoor genoemde activiteiten die betrekking hebben op het vaststellen van resultaat voor tablets in het rekenonderwijs en mindfulness, ook bij aan de zelfevaluaties.

In de onderwijskundige jaarplannen is de koers vastgelegd die de school vaart op basis van deze gegevens. Het hele systeem voor kwaliteitszorg overtuigt in het efficiënt en effectief cyclisch werken aan de eigen onderwijskwaliteit binnen de school. Daarom is deze standaard als goed beoordeeld.

Kwaliteitscultuur

Het schoolteam toont zich ambitieus waar het gaat om het eigen professioneel handelen. De leraren zijn op de hoogte van elkaars expertise en kwaliteiten en ze maken daar onderling gebruik van. Er is gelegenheid om bij elkaar in de klas te komen (collegiale consultatie) en feedback te geven of te vragen.

In de organisatie is een "kaderteam" actief, dat - naast de intern begeleider en de directeur - bestaat uit leraren die taken vervullen in het versterken en delen van de onderlinge expertise. Zo zijn er een didactisch coach, een rekenspecialist en een taalspecialist. Op hun beurt zijn deze leraren betrokken bij professionele netwerken die stichtingbreed zijn ingericht. De bijdragen die zij leveren in de school, worden breed geaccepteerd en gewaardeerd. De school ambieert nog een specialist voor onderwijs aan jonge kinderen en een gedragsspecialist.

Het team toont een breed draagvlak voor visies en ambities en is sprake van eigenaarschap in de verbetering en ontwikkeling van de kwaliteit. Dat maakt dat we kunnen spreken van een goed ontwikkelde kwaliteitscultuur in De Octopus.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Octopus. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie. Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Bestuurlijke reactie Kwaliteitsonderzoek

Het team van de Octopus heeft het bezoek van de inspectie als zeer plezierig ervaren. Zowel school als bestuur herkennen zich in het bovenstaande rapport en zijn trots op de Octopus. De school heeft zich ontwikkeld tot een goede school waar leerkrachten goed zicht hebben op de ontwikkeling van hun leerlingen, er een goed pedagogisch klimaat heerst en waar de kwaliteitszorg goed georganiseerd is. Er heerst een goede kwaliteitscultuur waarbinnen het team continu gericht is op doorontwikkeling.

Het team is ambitieus en heeft zichzelf ten doel gesteld om als volgende stap het didactisch handelen te versterken. De school wil zich richten op het bieden van meer activerende werkvormen tijdens de lessen, waardoor het eigenaarschap van leerlingen wordt gestimuleerd en zij continu uitgedaagd blijven.

De school zet in op een brede ontwikkeling van haar leerlingen. Voor Natuur, technologie en wetenschap staat een nieuwe methodekeuze op de planning. Dit zal een methode zijn waarin 21^e eeuwse vaardigheden centraal staan.

Daarnaast staan het onderzoekend en ontwerpend leren als volgend ontwikkelpunt op de agenda van het team van De Octopus.